

Občina Komenda

Osnovni podatki: število prebivalcev: 6.419, število naselij: 15, velikost: 24 km²

Zgodovina: V zgodovinskih listinah je prvič omenjena v 12. stoletju. Poseljena je bila že v času kamene dobe, preko ozemlja občine je vodila tudi rimska cesta. Ime Komenda izvira od komende sv. Petra na Kranjskem, kar pomeni posestvo malteškega viteškega reda, ki se je tukaj naselil v 13. stoletju in je uvedel konjerejo, na veliko noč in telovo se je odvijala konjska procesija, ki jo je opisal že Valvasor. Prafari sta pripadali območji sedanjih župnij Zapoge in Tunjice ter podružnica sv. Magdalene na Pšati. Za razvoj komende je veliko naredil župnik Peter Pavel Glavar, ki je tu živel med letoma 1744 in 1766. Kot občina je obstajala od 1. 5. 1952 do 30. 5. 1955, nato je bila priključena k občini Kamnik, kot nova občina je pričela delovati od 1999. (vir: Komenda, 1991; Občina Komenda : življenje od kamene dobe do danes, 2002)

Kulturne in naravne znamenitosti: lončarstvo, konjeništvo, čebelarstvo, župnijska cerkev sv. Petra, Beneficijska hiša z Glavarjevo knjižnico in spominsko sobo, Šmidova graščina, Plečnikov spomenik padlim v prvi svetovni vojni, Lončarjev muzej, Kriški bajer, Čukov bajer, Lipe pri župnijski cerkvi, stoletna drevesa, mlinčki v Suhadolah

Znamenite osebe: Peter Pavel Glavar, Anton Breznik, Andrej Mejač, Boštjan Belcijan, Ivan Selan, France Pibernik, Viktorijan Demšar, Ivan Sivec, Marko Žerovnik, Tadej Pogacar, Agata Zupin

Občina Mengeš

Osnovni podatki: število prebivalcev: 8.640, število naselij: 4, velikost: 22 km²

Zgodovina: Zgodovina: Mengeš je bil prvič omenjen l. 1154, prafara je bil pred 13. st., trške pravice je dobil l. 1867. Ob naselju so našli grobišča in predmete iz halštškega in latenskega obdobja. V času naselitve Slovencev na območje občine je bila poselitev redka, najstarejša naselja pa so nastajala ob vznožju hribov in deloma na hribovih. Po zavrnitvi Madžarov in utrditvi oblasti nemškega cesarstva na tem območju se je začelo obdobje fevdalizacije, ki se je zaključilo do 12. stoletja. Pri naseljevanju ali kolonizaciji naših krajev so imeli pomembno vlogo mejni grofje in kralji. Ime naselja je nastalo iz starega nemškega osebnega imena Meingo, Mengoz ali Mengingoz, ki se pogosto omenja v listinah od srede 10. do konca 12. stoletja in pripone – burg (mesto). (vir: Slovenija – turistični vodnik in www.menges.si)

Kulturne in naravne znamenitosti: cerkev sv. Mihaela, Mengeški grad, Ravbarjev grad, Anžinova domačija, grad Jablje, Pšata, Dobeno, Gobavica, Phliški bajer, Cegvenški bajer, drevored Lipce

Znamenite osebe: Franc Jelovšek, Avguštin Hallerstein, Janez Trdina, Anton Šuštar, Polonca Juvan, Tone Škarja

Pot k sosedu

4. etapa: Občina Mengeš

Kdaj:
sobota, 5. 4. 2025

Zbirna točka:
**Suhadole,
cerkev Sv. Klemena**

Prijava na startu:
Od 7.30 do 8.00

Prijavnina je 7€.
Šolajoča mladina brezplačno.
Ob prijavi vsak pohodnik dobi
kupon za tople obroke.

Start pohoda:
ob 8.00
Prihod na cilj:
ob 12.30

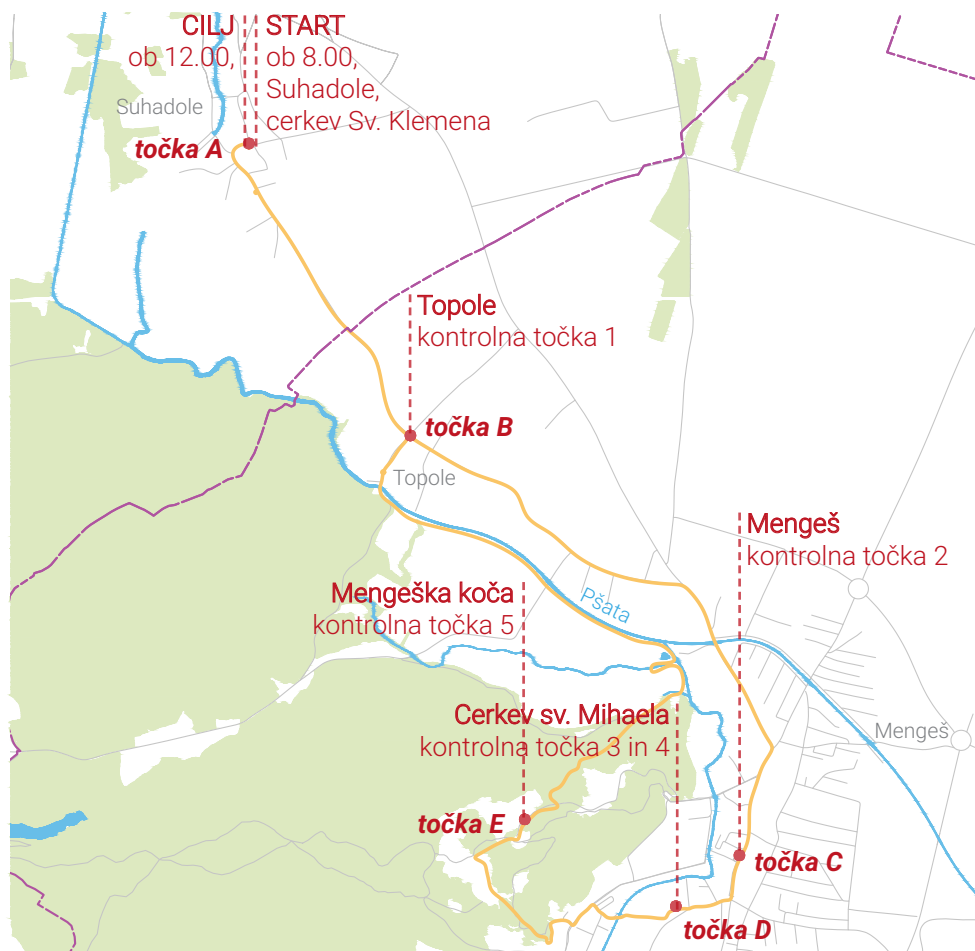
Organizatorji pohoda:
Ustanova Petra Pavla Glavarja,
Občina Komenda,
Turistično društvo Mengeš

Informacije:
info@uppg.si ali 051 359 379 (številka
je dosegljiva tudi v času pohoda).

Več o pohodu:

Pot k sosedu | 4. etapa: Občina Mengeš (9 km)

Krožna pot pohoda je primerna za vse letne čase, za vse starosti in je lažje zahtevnosti.

Večina poti je speljana po naravi – med travniki, polji, po gozdovih. Med pohodom upoštevajte svoje psihofizične sposobnosti, pravila varne hoje in cestno prometne predpise. Hodite na lastno odgovornost. Dolžni ste se pomikati po ustreznih prometnih površinah, ki so namenjene hoji pešcev, če pa teh ni pa po desni strani vozišča v smeri gibanja. Ob zmanjšani vidljivosti morate imeti na vidnem mestu ustrezna odsevna telesa ali telovnike.

Z udeležbo na prireditvi soglašate, da se lahko fotografije ali videoposnetki, na katerih se pojavite, uporabijo pri poročanju v tiskanih ali elektronskih medijih o dejavnosti Ustanove Petra Pavla Glavarja.

Naše kontrolne točke na poti

A. START / CILJ: Suhadole, cerkev Sv. Klemena

Suhadole so naselje v Občini Komenda. V Suhadolah se je rodil slovenski pesnik, pisatelj in esejist France Pibernik. Podružnična cerkev svetega Klemena stoji v središču vasi Suhadole. Zgrajena je bila leta 1740.

B. TOPOLE

Topole so bile prvič omenjene leta 1136. V naselju sta ohranjeni dve značilni obliki gradnje hiš. Prva je dom v ključu, kjer so gospodarska poslopja postavljena pravokotno na domačijo. Druga pa je vzporedni dom, za katerega je značilno, da je gospodarsko poslopje postavljeno vzporedno ob hiši, med njima pa je dvorišče. V naselju sta bila obnovljena dva kamnita vodnjaka: vodnjak ob kapelici sv. Lucije, kjer voda izvira iz skale in Udamov vodnjak, ta pa je pokrit in sredi naselja.

C. MENGEŠ

V preteklosti je gospodarski temelj naselja Mengša predstavljalo kmetijstvo, pozneje pa obrt in industrija. Ob koncu 19. stoletja je bil Mengeš pomembno slamnikarsko središče, razvijali pa so se tudi kamnoseštvo, mizarstvo, pečarstvo, kovaštvo, tesarstvo, krojaštvo, mesarstvo, opekarstvo, usnjarstvo, pivovarstvo in papirništvo (v Mengšu je bila prva kartonažna tovarna na kranjskem – 1897). Po drugi svetovni vojni se je opisanim dejavnostim pridružila še danes zelo značilna dejavnost za Mengeš – glasbilarstva industrija. V tem obdobju se je začelo razvijati sejmarjenje, še ena značilnosti, po kateri je bil Mengeš prepoznaven nekoč in je tudi še danes. Najznamenitejši je Sejem v Mengšu, nekdanj Mihaelov sejem.

D. CERKEV SV. MIHAELA

Nekdanjo romansko župnijsko cerkev so pod vplivom gorenjskih stavbarjev preuredili v gotsko. Ohranjena sta prezidan prezbiterij in samostojno stoječi gotski zvonik, ki je bil hkrati obrambni stolp tabora. Na severnem notranjem zidu prezbiterija so freske Janeza Ljubljanskega iz ok. 1460. Leta 1740 so cerkev baročno predelali, kvalitetna je plastika sv. Mihaela. Krstilnik je delo Jožeta Plečnika.

PARK IN SPOMENIK JANEZU TRDINI

Spomenik Janezu Trdini stoji v manjšem parku nasproti Trdinove rojstne hiše na Trdinovem trgu 4, v središču mestnega naselja. Spomenik predstavlja kamnit obelisk z bronastim reliefom glave Janeza Trdine. Bronasti relief je delo kiparja Keršiča iz leta 1955.

E. MENGEŠKA KOČA NA GOBAVICI

Gobavica je severni odrastek Rašiškega hribovja. Strmo se dviga nad Mengšem in meri 433 mn. v. Na vrhu Gobavice stoji Mengeška koča, ki je najnižje ležeča planinska koča v Sloveniji. Dostop na Gobavico je možen po urejenih gozdnih poteh, trim stezi in asfaltni cesti. Na vrhu se odpira prelep pogled na bližnje ravnice in Kamniško-Savinjske Alpe ter na Julijce s Triglavom. Obiskovalcem Gobavice so na voljo različne oblike rekreacije, od kolesarjenja, teka in sprehoda do vaj na trim stezi in drugo.